

Dosarul nr. 3ra-285/22
2-19163921-01-3ra-04042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: M. Gandrabur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

04 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă Natalia Moisei împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la
contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului
administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost admis apelul depus de Serviciul Fiscal de Stat, casată hotărârea din 09 martie
2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și emisă o nouă decizie

c o n s t a ț ă :

La data de 10 octombrie 2019 Natalia Moisei și avocatul Vitalii Lazăr au
depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la
anularea obligației fiscale de plată a impozitului pe avere, cu radierea acesteia din
Registrul fiscal de stat și a dobânzilor/penalităților, pentru bunurile imobile cu nr.
cadastrale XXXXX și XXXXX; anularea avizului de plată din 29 noiembrie 2018 cu
nr. XXXXX și hotărârii Direcției Generale Administrare Fiscală mun. Chișinău seria
AH nr. 0012235 din 04 aprilie 2019 privind executarea silită a obligației fiscale a
contribuabilului, dispunerea întoarcerii executării și compensarea cheltuielilor de
asistență juridică în sumă de 3000 de lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta Natalia Moisei a
indicat că, la data de 29 noiembrie 2018 de către Serviciul Fiscal de Stat a fost emis
avizul de plată a impozitului pe avere pentru anul 2018 nr. XXXXX. În avizul

nominalizat au fost indicate 2 bunuri imobile situate în mun. Chișinău, com. XXXXX, extravilan, Î.P. „Poiana Nucului” și mun. Chișinău, sect. XXXXX, str. XXXXX.

Reclamanta a relevat că, pentru anul 2018 de către Serviciul Fiscal de Stat a fost calculat impozitul pe avere în cuantum total de 19586, 78 de lei, fără a face distincție dintre aceste 2 bunuri imobile și fără a indica pentru care bun și cât s-a calculat. Însă, reclamanta nu a achitat impozitul nominalizat, deoarece a considerat că a avut loc o eroare din partea Serviciului Fiscal de Stat, care urma a fi înlăturată din oficiu de către Serviciul Fiscal de Stat.

Reclamanta a accentuat că, la data de 04 aprilie 2019 a fost emis actul administrativ, hotărârea Direcției Generale Administrare Fiscală mun. Chișinău seria AH nr. 0012235 privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului. Prin hotărârea nominalizată s-a stabilit că Natalia Moisei, are restanțe în sumă de 20224, 74 de lei, pentru impozitul pe avere. La capitolul denumirea impozitului în hotărâre nominalizată este indicat: 113611, ceea ce înseamnă impozitul pe avere.

Reclamanta a susținut că, hotărârea Direcției Generale Administrare Fiscală mun. Chișinău seria AH nr. 0012235 privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului, nu a fost expediată la adresa Nataliei Moisei – str. XXXXX, ap. XXXXX, dar la adresa s. XXXXX, str. XXXXX. A accentuat că în conținutul hotărârii este indicată adresa corectă – str. XXXXX, ap. XXXXX.

Reclamanta a explicat că, imobilul cu nr. cadastral XXXXX din mun. Chișinău, com. XXXXX, extravilan, Î.P. „Poiana Nucului” nu se circumscrie cadrului legal aplicat de Serviciul Fiscal de Stat, deoarece are o suprafață mai mică de 120 m² și nu atinge valoarea de 1,5 milioane lei.

Totodată, reclamanta a relevat că, imobilul cu nr. cadastral XXXXX din mun. Chișinău, str. XXXXX, reprezintă o construcție comercială pentru prestarea serviciilor hoteliere, prin urmare, bunul imobil nu are destinație locativă și nu poate fi supus impozitului pe avere, raționamente ce rezidă din extrasul din Registrul bunurilor imobile și autorizația de schimbare a destinației.

În final, reclamanta Natalia Moisei a solicitat anularea obligației fiscale de plată a impozitului pe avere, cu radierea acesteia din Registrul fiscal de stat și a dobânzilor/penalităților, pentru bunurile imobile cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX; anularea avizului de plată din 29 noiembrie 2018 cu nr. XXXXX și hotărârii Direcției Generale Administrare Fiscală mun. Chișinău seria AH nr. 0012235 din 04 aprilie 2019 privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului, dispunerea întoarcerii executării și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3000 de lei.

Prin hotărârea din 09 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Moisei împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat din contul Serviciului Fiscal de Stat în beneficiul Nataliei Moisei suma de 1500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (f.d. 178, Vol. I).

La data de 16 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Serviciul Fiscal de Stat a depus apel împotriva hotărârii din 09 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 196-197, Vol. I).

Dispozitivul hotărârii din 09 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost notificat Serviciului Fiscal de Stat, prin intermediul oficiului poștal, la data de 19 martie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8001246255AS, anexat la actele cauzei (f.d. 180, Vol. I).

Hotărârea motivată din 09 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată Serviciului Fiscal de Stat, prin intermediul poștei electronice, la data de 16 aprilie 2021, fapt ce se confirmă prin extrasul (f.d. 191, Vol. I), anexat la actele cauzei și prin intermediul oficiului poștal, la data de 23 aprilie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8001517480AS, anexat la actele cauzei (f.d. 184, Vol. I).

La data de 06 mai 2021 Serviciul Fiscal de Stat a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 09 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi decizii privind respingerea cererii de chemare în judecată depuse de Natalia Moisei (f.d. 203-206, Vol. I).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul Serviciului Fiscal de Stat împotriva hotărârii din 09 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea din 09 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie sub formă de încheiere prin care, s-a admis cererea formulată de către Natalia Moisei, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr, cu privire la renunțul la cererea de chemare în judecată depusă împotriva Serviciului Fiscal de Stat. S-a încetat procesul la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Moisei împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil. S-a atenționat Natalia Moisei, că încetarea procesului exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, împotriva aceluiași pârât cu aceleași temeuri. S-a admis parțial cererea formulată de către Natalia Moisei, cu privire la compensarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice suportate în instanța de fond în mărime de 3000 lei. S-a încasat din contul Serviciului Fiscal de Stat în beneficiul Nataliei Moisei, cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice suportate în instanța de fond în mărime de 1500 de lei. În rest, pretențiile au fost respinse (f.d. 7-8, 9-13, Vol. II).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a relevat că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel din 15 decembrie 2021, avocatul Lazăr Vitalii, care reprezintă interesele Nataliei Moisei a înaintat cerere de renunțare la acțiune, solicitând doar restituirea cheltuielilor suportate pentru acordarea asistenței juridice, în legătură cu faptul că, pe parcursul examinării cauzei aceste pretenții au fost admise de către Serviciul Fiscal de Stat.

Făcând referire la prevederile art. 212 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a indicat că renunțarea reclamantului la acțiune, recunoașterea

acțiunii de către pârât, condițiile tranzacției se consemnează în procesul-verbal al ședinței de judecată și se semnează de reclamant, pârât sau de ambele părți. Înainte de a admite renunțarea reclamantului la acțiune, recunoașterea acțiunii de către pârât, înainte de a confirma tranzacția părților, instanța judecătorească explică reclamantului, pârâtului sau părților efectele acestor acte de procedură.

În acest context, instanța de apel a indicat că renunțul Nataliei Moisei, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr la acțiune nu contravine legii și nu încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului.

Subsidiar, cu referire la restituirea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 3000 de lei, confirmată prin bonul de plată seria nr. QL 013672 din 19 septembrie 2019 (f.d. 115, Vol. I), instanța de apel a reținut că pretenția dată urmează a fi admisă parțial, încasând suma în mărime de 1500 de lei, care sunt reale, necesare și rezonabile.

În acest context instanța de apel a notat că în conformitate cu art. 96 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul Serviciului Fiscal de Stat precum că, quantumul cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice nu este unul rezonabil, iar cheltuielile nu sunt confirmate. Având în vedere că, suportarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice se confirmă prin bonul de plată seria nr. QL 013672 din 19 septembrie 2019 (f.d. 115, Vol. I), iar la aprecierea rezonabilității costului cheltuielilor de asistență juridică prima instanța a ținut cont de asigurarea unui just echilibru esența cauzei, complexitatea sa și necesitatea asigurării unui volum de asistență juridică corespunzător.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul Serviciului Fiscal de Stat privind respingerea restituirii cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice din considerentul renunțării Nataliei Moisei, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr la acțiune, indicând în acest sens prevederile art. 97 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care statuează că dacă reclamantul renunță la pretenții din cauza faptului că au fost satisfăcute benevol de către pârât după intentarea acțiunii, instanța, la cererea reclamantului, îl obligă pe pârât să compenseze acestuia toate cheltuielile de judecată suportate în legătură cu intentarea procesului, inclusiv suma convenită pentru asistență juridică.

La acest capitol, instanța de apel a învederat că, însăși Serviciul Fiscal de Stat a recunoscut că pretențiile au fost admise pe parcursul examinării cauzei, adică după intentarea procesului.

La data de 28 decembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea admiterii cererii formulate de Natalia Moisei, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică și a hotărârii

primei instanțe și emiterea unei noi decizii privind respingerea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Natalia Moisei (f.d. 15-16, Vol. II).

Decizia motivată din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Serviciului Fiscal de Stat, prin intermediul oficiului poștal, la data de 15 februarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8006185704AS, anexat la actele cauzei (f.d. 22, Vol. II).

La data de 10 martie 2022 Serviciul Fiscal de Stat a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 26-30, Vol. II).

În susținerea recursului Serviciul Fiscal de Stat a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată prin faptul, că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, totodată, nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

Recurentul a menționat că prin răspunsul nr. 11-03/20706/2019 din 23 septembrie 2019, Agenția Servicii Publice a comunicat, că înscrierea privind modul de folosință a construcției cu numărul cadastral XXXXX, a fost corectată în „construcție cu destinație comunală” în temeiul autorizației de schimbare a destinației nr. 19 a/08 din 06 februarie 2008.

Recurentul consideră că, prin scrisoarea nr. 26/2-02/2-16-2165/8376 din 15 octombrie 2019 Serviciul Fiscal de Stat a comunicat Nataliei Moisei, că imediat după recepționarea datelor actualizate de la Agenția Servicii Publice, vor fi efectuate schimbările de rigoare în Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat.

Recurentul a indicat că, conform informației din contul curent detaliat, obligația fiscală a reclamantei Nataliei Moisei a fost anulată la data de 22 ianuarie 2020.

Prin urmare, recurentul a calificat ca fiind neîntemeiată concluzia instanței de apel cu privire la încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică. Reieșind din faptul că, art. 96 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă stabilește expres că, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică acordată de avocați, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 15 decembrie 2021. Dispozitivul deciziei nominalizate a fost notificat avocatului Vitalii Lazăr, care reprezintă interesele Nataliei Moisei la data de 20 decembrie 2021,

prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul, anexat la actele cauzei (f.d. 14, Vol. II).

La data de 28 decembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea admiterii cererii formulate de Natalia Moisei, reprezentată de avocatul Vitalii Lazăr cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii privind respingerea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Natalia Moisei (f.d. 15-16, Vol. II).

Decizia motivată din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Serviciului Fiscal de Stat, prin intermediul oficiului poștal, la data de 15 februarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8006185704AS, anexat la actele cauzei (f.d. 22, Vol. II).

La data de 10 martie 2022 Serviciul Fiscal de Stat a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 26-30, Vol. II).

Astfel, recursul depus de către Serviciul Fiscal de Stat împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

La data de 04 aprilie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Nataliei Moisei și avocatului Vitalii Lazăr copia recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 36, Vol. II).

Deși, la data de 18 aprilie 2022 Natalia Moisei a recepționat copia recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat, aceasta nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință, în care să-și expună opinia referitor la cererea de recurs depusă de Serviciul Fiscal de Stat (f.d. 37, Vol. II).

Examinând admisibilitatea recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat în raport cu actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele motive.

Conform art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu

prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder vs Regatul Unit*, §38; *Stanev vs Bulgaria (MC)*, §230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere [*Luordo vs Italia*, §85]. Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel [*Levages Prestations Services vs Franța*, §45]. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem [*Botten vs Norway*, 19 februarie 1996, *Reports 1996-1*, p. 141, § 39]. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 [*a se vedea Helmers vs Suedia*, 09 octombrie 1991, § 31, *Seria A*, nr. 212-A].

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan